

I si Colau i Maragall es reparteixen l'alcaldia?

L'escenari d'un pacte entre els Comuns i ERC a Barcelona és el que més temen la dreta catalana i l'espanyola

Roger Palà

Ada Colau i Ernest Maragall en el debat sobre habitatge organitzat per CRÍTIC i les entitats del 30%. Foto: Ivan Giménez

Diuenge se celebren les eleccions més importants de l'últim cicle electoral. Arreu sembla imposar-se un únic relat: que a Barcelona es dirimeix si l'Ajuntament segueix governat per Ada Colau i Barcelona en Comú o, per contra, l'alcaldia serà Ernest Maragall al capdavant de la llista d'ERC. **O 'Comuns' o 'indepes'. O 'indepes' o Comuns.** Però no tindria per què ser així. Existeix un pacte possible del qual ningú no parla. Si el resultat final entre ERC i els Comuns està molt igualat... **què passaria si Colau i Maragall es repartissin l'alcaldia?** Dos anys Colau, i dos anys Maragall.

Un pacte d'aquestes característiques és el que més temen la dreta catalana i l'espanyola. Ara com ara, però, sembla molt lluny. En el tram final de campanya, els dos partits han decidit polaritzar les seves posicions i entrar al cos a cos. L'objectiu és quedar el primer. Divendres se celebrarà un cara a cara a la SER entre els dos candidats per reforçar aquesta idea, que interessa als dos partits. Hi ha molta fragmentació, la cosa va de pocs vots i qui guanyi té moltes opcions d'acabar sent alcalde. El tercer partit en disputa, el PSC, tindria poques opcions de victòria, tot i l'impuls que la victòria de Pedro Sánchez el 28-A ha donat a la llista de Jaume Collboni.

Per entendre l'actual situació de tensió i dards enverinats entre ERC i els Comuns, cal ser conscients primer de com funcionen les eleccions municipals. A diferència del que passa al Parlament o al Congrés, als ajuntaments, en cas que no hi hagi cap partit o cap coalició de partits que assoleixi la majoria absoluta, **l'alcaldia recau sempre en la força més votada, encara que hagi guanyat d'un sol vot.** És el que li va passar a Ada Colau el 2015: tot i quedar-se molt lluny dels 21 regidors que representen la majoria absoluta del consistori barceloní, va quedar 18.000 vots per davant de Xavier Trias. Els altres partits no van ser capaços d'articular una aliança per desbancar-la, i, amb aquesta victòria precària, Colau ha estat alcaldessa durant 4 anys.

Si guanya Ada Colau, difícilment Ernest Maragall podrà sumar 21 regidors per desbancar-la i viceversa

Ara, les enquestes assenyalen una situació similar: si guanya Ada Colau, difícilment Ernest Maragall podrà sumar 21 regidors per desbancar-la, a menys que assagi un improbable pacte d'ERC amb Junts per Barcelona i el PSC. (De moment, cap enquesta assenjala una possible suma de **21 regidors independentistes**, que també implicaria que es possessin d'acord la CUP, Convergència i, en cas que entrés a l'Ajuntament, la dreta independentista de Jordi Graupera.) I, si guanya Maragall, difícilment Barcelona en Comú sumarà aliats per arribar als 21 regidors que farien falta per desbancar-lo. La diferència és que els 'trackings' amb els quals treballen els diferents partits assenyalen que el resultat serà encara més ajustat que el 2015.

(Publicar enquestes a aquestes altures de la campanya és prohibit a Espanya, però 'El Periòdic d'Andorra' publica diàriament la seva: [aquí hi ha el resultat d'ahir](#), ajustadíssim.)

Maragall o Colau... O Maragall i Colau?

Tot sembla indicar, doncs, que anem cap a quatre anys més de govern en minoria de Maragall o de Colau... Però que els Comuns i ERC arribessin a un acord de govern per repartir-se l'alcaldia de Barcelona si estan molt igualats no hauria de ser implantejable. Un pacte de progrés entre dos partits d'esquerres de tradicions diferents però amb molts punts de contacte. **Un govern que podria arribar als 20 regidors, encapçalat 2 anys per Maragall i 2 anys per Colau, o viceversa.** Ara, aquesta possibilitat no és en l'agenda. Però pot començar a ser-hi si diumenge es reproduïx l'empat tècnic entre els Comuns i ERC que pronostiquen les enquestes.

L'escenari d'una alcaldia compartida a Barcelona no s'ha esdevingut mai, però no és una 'boutade'. Passa habitualment en molts pobles i ciutats de Catalunya. I no precisament en pobles o ciutats petites. Valgui el cas de [Sabadell el 2015](#). A la capital del Vallès Occidental, aquest mandat hi ha hagut dos alcaldes: Juli Fernández, d'ERC, i Maties Serracant, de la Crida per Sabadell (confluència impulsada per la CUP). Sabadell és una ciutat de més de 200.000 habitants. Poca broma. ERC hi va ser tercera força i la Crida, la quarta. Amb el suport extern d'Unitat pel Canvi (marca dels Comuns) van assolir l'alcaldia per davant del PSC en un consistori molt fraccionat. En el primer tram del mandat, l'alcalde va ser Fernández, i en el segon, Serracant. Als dos partits els separaven uns quants centenars de vots.

(Sabadell sovint assenjala el camí de les coses importants que passen a l'esquerra catalana. Hi ha ciutats amb caràcter. Sabadell n'és una.)

L'aliança d'ERC i dels Comuns permetria dotar l'Ajuntament de Barcelona d'una majoria sòlida. Els dos partits tenen algunes diferències en el pla nacional, però molts punts de contacte en matèria social. L'acord no hauria de ser impossible, i faria molt més senzilla la governabilitat després de dos

mandats de molta inestabilitat. També situaria la ciutat en un escenari inèdit: per primer cop en la història, **Barcelona tindria un govern d'esquerres i sobiranista**. Un govern que uniria tant les sensibilitats de l'independentisme de tradició socialdemòcrata com la de la tradició del vell PSUC i els nous Comuns. Una aliança de les esquerres pel dret a decidir, superant les dependències i servituds amb CiU i el PSC, per obrir una nova etapa a Barcelona i qui sap si també a Catalunya.

Els acords entre ERC i els Comuns poden ser la tònica en moltes ciutats metropolitanes. Per què no hauria de passar el mateix a Barcelona?

Més enllà de la capital, els acords entre ERC i els Comuns –o entre ERC, els Comuns i CUP– poden ser la tònica en moltes ciutats metropolitanes durant el pròxim mandat. Per què no hauria de passar el mateix a Barcelona?

L'acord ERC-Comuns, o com trencar amb la política de blocs

L'escenari d'un pacte ERC-Comuns a Barcelona és el que més tem l' 'establishment' català. **És un pacte que trenca amb la lògica dels blocs** en l'àmbit nacional, una lògica que només ha fet que alimentar Ciutadans. És un pacte que obre la possibilitat d'aliances alternatives a la Generalitat i que ubica ERC en una posició central a escala nacional. És un pacte que trenca tant amb el relat sobre Catalunya impulsat per la dreta sobiranista com amb l'argumentari del PP i de Ciutadans. Per això el bipartit ERC-Comuns posa tan nerviós el Poder. Per això ningú no en parla: perquè no és a l'agenda de cap gran poder econòmic o mediàtic.

El pacte entre ERC i els Comuns a Barcelona no hauria d'implicar necessàriament un repartiment de l'alcaldia. El repartiment seria lògic si els dos partits quedessin molt freqüentats. Però, si hi ha distància entre l'un i l'altre, també existeix l'opció d'un acord en què l'alcalde sigui el líder de la força més votada. Això passa molt sovint quan les distàncies entre els diferents socis són àmplies. Però l'escenari que sorgeixi diumenge a Barcelona pot resultar inèdit.

Durant la campanya, la CUP ha estat suau amb Colau. Hi arribarà a acords després del 26-M?

Quin paper tindria la CUP davant d'un acord entre els Comuns i ERC? L'oposició cupaire als Comuns durant aquest mandat ha estat contundent. Al mateix temps, la CUP també s'ha mostrat molt crítica amb ERC en l'àmbit nacional. Tanmateix, **la campanya electoral cupaire ha estat suau amb Colau**. S'ha basat a posar l'accent a dir que, allà on hi ha la CUP, "passen coses", i que la CUP és garantia d'estirar cap a l'esquerra els Comuns. Un missatge que contrasta amb la duresa que han exhibit els anticapitalistes contra Colau durant moltes fases del mandat. Aquest discurs, però, podria traduir-se en algun tipus de suport polític? Anna Saliente és una candidata excel·lent amb una bona dialèctica i un discurs sòlid: Saliente forma part d'Endavant, organització d'esquerres i anticapitalista més contrària a la via institucional de la CUP. La sensibilitat majoritària de la CUP de Barcelona ha tendit sempre cap a aquest espai polític, poc procliu a les aliances.

També és possible, però, que ERC i els Comuns no arribin a cap acord. **Quan dos partits competeixen molt directament i tenen lideratges molt forts, poden tenir pocs incentius per pactar**. I més si l'un queda primer i l'altre segon. Aquest és l'escenari més plausible a hores d'ara. Una reproducció dels últims quatre anys, sigui amb Colau o amb Maragall. Hi haurà govern i tot seguirà el seu curs. Però serà més difícil impulsar canvis més estructurals i la governabilitat serà

complexa. Això sí: el poder estarà tot concentrat en mans de l'un partit o l'altre, i el qui quedi segon podrà dedicar-se a fer una oposició dura i a esperar temps millors. Seran quatre anys més d'una gran competitivitat a l'esquerra. Res de nou sota la capa del sol.